



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XII. Placet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

Pro intellectu adverte primò. Quòd uxor continentiam vovere non possit, ita ut votum cedat in præjudicium mariti, nisi is consentiat, & juri suo renuntiet *c. 1. & sequentibus causa 33. q. 5. c. penult. hoc tit. & docui l. 4. t. 4. c. 7. n. 15.* Interim obligatur uxor ex voto edito sine mariti approbatoivo consensu in proprium præjudicium, ut conjugij debitum ipsa petere non possit, juxta *c. sequens.*

Adverte secundò. Tametsi uxoris in hoc casu intentio fuisse videatur, continentiam perpetuam vovere, tamen maritum non consensisse, nisi ad tempus: quamobrem ex contrario sensu colligi debet, si Rex consensum absolute, & in perpetuum dedisset, animo renuntiandi juri suo, quod reginam ad usum conjugij revocare non potuisset, licet aliter sentiat *hic Abbas n. 5. & Sanchez l. 7. d. 40. n. 19.* quòd etiam in hoc casu maritus datam licentiam revocare, & votum mulieris irritare possit. Sed contrarium docui *l. c. & juxta o. quod Deo 4. causa. 33. q. 5. & tradit Gloss. super c. manifestè 11. eadem q. 5. ibidem Gratianus §. ex præmissis.* rationem bonam affert, quia quod attinet ad conjugij usum, vir, & uxor æquali jure pollent, & ideo, si unus eorum alterum à jure suo, quod habet, ad conjugij usum, continentie amore, ut melius Deo serviat, absolverit, ad præteritam servitutem deinde non potest reducere; uti etiam colligitur *ex c. penultimo hoc tit.* At verò quoad alia, cum vir sit caput mulieris, ideo si uxor, etiam consentiente viro, voverit v. g. abstinenciam à carnibus, vel peregrinationem longam, eo postea prohibente, irritatur votum, ut uxor implere amplius non debeat, cum maritus licentiam dando non abjecerit à se potestatem gubernationis suæ, ideoque prohibendi, quod antè concesserat, sicuti explicavi *cit. c. n. 14.*

7 Quæres, num tempus illud, quod Rex definierat, transactum tunc fuerit? Responderet, fuisse elapsum; & tunc nulla est difficultas: nisi dicere malis, quòd Rex nullum certum tempus designarit, sed tantum di-

xisse, contentum se esse, ut id fieret ad tempus, adeoque sibi integrum manere, cum vellet, aut tempore oportuno licentiam revocare, uti *And hic indicat;* alioquin vel si maritus uxori voverit continentiam, per tempus certum v. g. quadragesima consentiat, animo renuntiandi juri suo, videatur licentia revocari non posse, quia idem jure est de parte quoad partem, quod est de toto quoad totum.

CAPITULUM XII.

Placet.

PARAPHRASIS.

Quærebatur, an mulier, que maritum mortuum credens habitum Religionis assumpsit, eoque reverso de Monasterioeducta est, post mortem viri compellenda sit redire ad Monasterium. Respondet Pontifex, votum fuisse obligatorum quoad debitum non petendum, non verò quoad vinculum Religionis; & idcirco consultum quidem esse, ut rediret ad Monasterium, non verò cogenda.

SUMMARIUM.

1. Valida non est Professio conjugij ignorante facta.
2. Professio conjugij invalide facta videtur in vim voti simplicis quoad debitum non petendum.

Notandum primò. Si conjux absente & ignorante conjuge, professionem in Religione fecit, v. g. maritus, exillimans uxorem suam mortuam esse, non est valida professio, absolute loquendo; quare cogitata nullitate, propria etiam auctoritate cessare potest: consultius tamen ipsi est, ut renouo impedimento, videlicet post mortem maritis, aut uxoris, si vivente, & non consentiente marito professio fuit, sicuti in causa hujus c. factam professionem ratificet.

Notandum secundò. Si conjux professionem in Religione faciat, etiam ea non va-

seat in præjudicium conjugis ignorantis, seu non consentientis, videtur tamen valere quoad præjudicium profitentis, seu quatenus erat in potestate ipsius, vovete continentiam quoad debitum non petendum, & non transeundum ad alias nuptias post mortem conjugis, ut dixi *inc. 3. hoc tit.*

CAPITULUM XIII.

Ad Apostolicam.

PARAPHRASIS.

Cum vir & uxor per carnalem copulationem veluti una caro effecti sint, non potest unus eorum ad monasterium suscipi, nisi etiam alter continentiam voveat; imò verò Religionem ingredi debet, nisi eam aetatem habeat, ut sine periculo incontinentiæ (secundum Episcopi judicium) permaneat. Ita etiam habetur *in c. 4. hoc tit.* Vide Sanchez *l. 9. de mat. d. 35. n. 25.*

CAPITULUM XIV.

Ex parte.

PARAPHRASIS.

Episcopus Lugdunensis proposuit Innoc. III. quod mulier quædam coram duobus Abbatibus, solemnibus benedictione sub celebratione Missæ, uti fieri convenit, viduitatis velum assumpserit; postea nobilis vir comparuit, qui eam mulierem per nuntios sibi, verbis de præsentem, interposita arrha se desponsasse proposuit, mulier interrogata ab Episcopo, confessæ est, se in eum consensisse; sed quia audivit, eum leprosum esse, ab ipso recessisse. Respondit Papa, etsi videri posset matrimonium, si inter legitimas personas, verbis de præsentem, contractum sit, ijs viventibus in nullo casu dissolvi posse, ita ut ad secundas nuptias alteri liceat transire, etiamsi unus conjugum fieret hæreticus, & fideli cohabitare nollet sine con-

tumelia Creatoris, excepto, si ex divina revelatione, quæ omnem Legem superat, aliud cognoscatur, qua ratione de Sanctis quibusdam legitur, eos à conjugibus recessisse. Veruntamen cum recedendum non sit ab antecessorum Pontificum vestigijs, qui consulti responderunt, si matrimonium contractum consummatum non sit, licere alteri conjugum, altero inconsulto, Religionem profiteri, ita, ut ille ex eo tempore liber possit ad aliud transire matrimonium; idè hoc idem in casu isto servandum, non obstante, quod falsa fuerit causa lepræ, ob quam mulier ad susceptionem veli inducta fuit, cum sine tali causa, Religionis intuitu, profiteri potuisset. Porro tamen si mulier illa per solennem veli susceptionem habitum Religionis induisse videatur, si tamen dicat, se castitatis duntaxat concepisse propositum, & idè in domo privata manere velle, in hoc casu consummandum ei esse matrimonium, præterquam, si votum Religionis ingrediendæ edidisset, tunc enim compelli poterit, ut relicto sæculo Religionem ingrediatur.

SUMMARIUM.

Utrum per Lepram, Hæresin, vel Votum solvatur Matrimonium?

Notandum primò. Matrimonium contrahi potest inter absentes per nuntium, seu procuratorem. *L. Mulierem s. ff. de ritu nupt.*

Notandum secundò. Non est justa causa solvendi desponsationem verbis de præsentem factam, seu matrimonium ratum, si conjux postea intelligit, conjugem esse leprosum, docui *L. s. r. 10. p. 2. c. 4. n. 2.* at tamen sponsalia de futuro ob hanc causam solvi posse, dixi *eodem tractatu p. 1. c. 10.*

Notandum tertio. Etsi alter conjugum in hæresin incidat, & sine contumelia Creatoris fideli cohabitare nolit, non tamen solvitur inter eos matrimonium quo-

Ggg 3

ad